

STRATEŠKI PLAN UDRUGE SLIJEPIH SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE – SISAK
razdoblje 2025. – 2028.

1. UVOD

Strateški plan Udruge slijepih za razdoblje 2025. – 2028. predstavlja ključni dokument koji definira smjer razvoja organizacije, njezine prioritete i aktivnosti usmjerene na poboljšanje kvalitete života slijepih i slabovidnih osoba. Ovaj plan izrađen je s ciljem osiguranja dugoročne održivosti udruge, unapređenje postojećih usluga te jačanja zagovaračkih i partnerskih aktivnosti.

Udruga slijepih ima bogatu tradiciju djelovanja te već 70 godina pruža podršku osobama s oštećenjem vida, omogućavajući im veću samostalnost, pristup obrazovanju, zapošljavanju i društvenom životu. Tijekom proteklih godina organizacija je razvila niz programa i usluga koje odgovaraju na potrebe svojih članova, uključujući osobnu asistenciju - videću pratnju, poludnevni boravak, pomoć u kući, edukacije i aktivnosti usmjerene na senzibilizaciju javnosti.

Ovaj strateški plan temelji se na analizi postojećih resursa, izazova i prilika, pri čemu su uzeti u obzir interni kapaciteti udruge, društveno-ekonomski čimbenici te potrebe i očekivanja korisnika. Dokument obuhvaća:

- ključne strateške ciljeve i prioritete udruge,
- planirane aktivnosti i metode njihove provedbe,
- analizu snaga, slabosti, prilika i prijetnji (SWOT analiza),
- pregled dionika koji sudjeluju u radu udruge,
- financijske i organizacijske aspekte održivosti.

Strateško planiranje omogućava udruzi da učinkovitije koristi dostupne resurse, odgovori na promjene u okruženju te osigura kontinuiranu podršku svojim korisnicima. U tom procesu ključna je suradnja s članovima, partnerima, donatorima i institucijama koje mogu doprinijeti ostvarivanju misije i vizije organizacije.

Vjerujemo da će ovaj dokument poslužiti kao temelj za daljnji razvoj Udruge slijepih te omogućiti dugoročnu i sustavnu podršku osobama s oštećenjem vida u našoj zajednici.

2. DJELOVANJE UDRUGE SLIJEPIH SMŽ SISAK

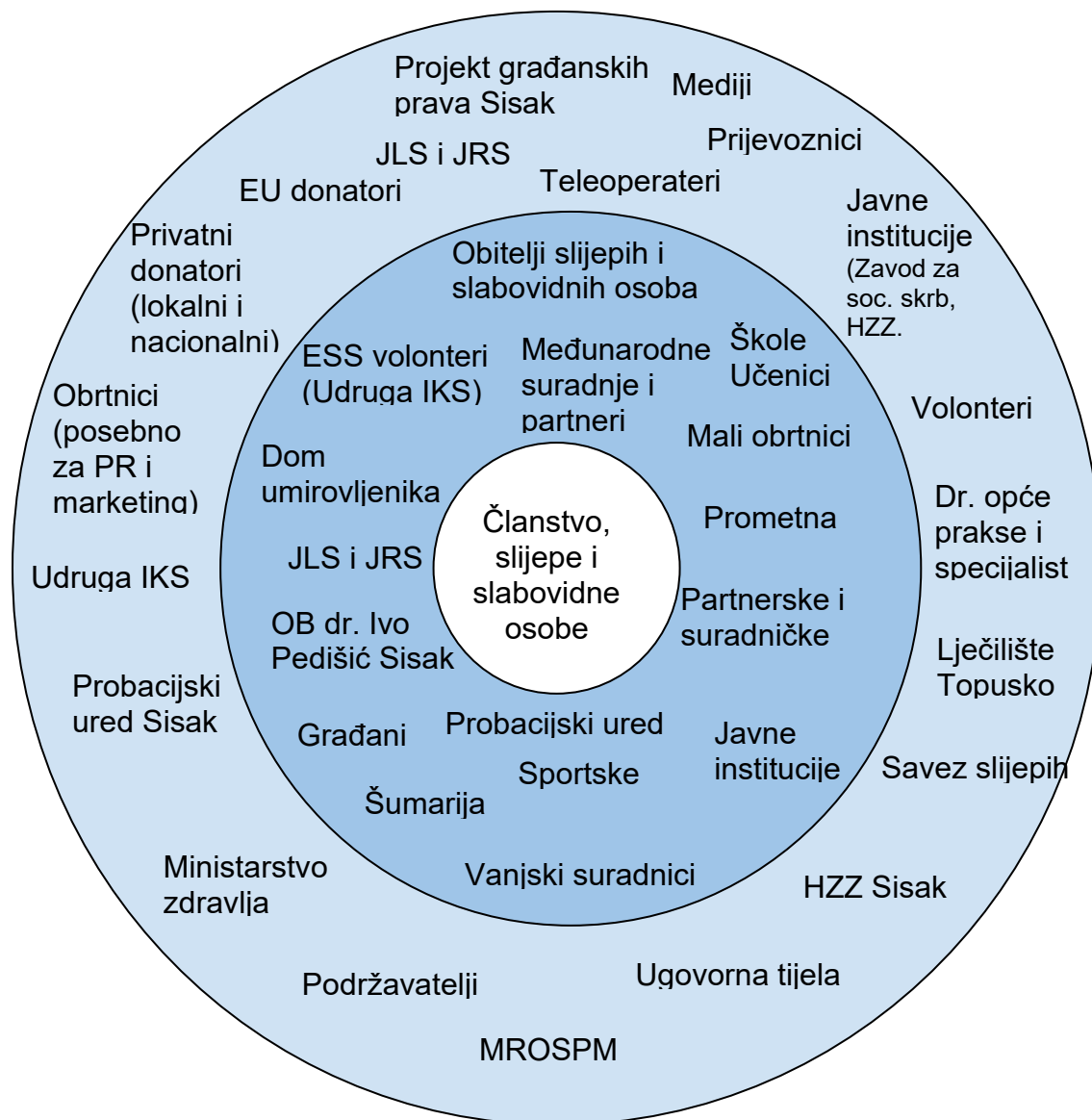
Udruga slijepih Sisačko-moslavačke županije – Sisak osnovana je 1955. g. te danas u svom članstvu okuplja stotinjak slijepih osoba, a broj članova varira. Osnovana kao okvir zajedništva, uzajamnosti i solidarnosti slijepih osoba, radi zaštite i promicanja zajedničkih interesa, zadovoljavanja potreba članova i podizanja kvalitete života slijepih osoba s područja Sisačko-moslavačke županije te poticanja njihove društvene integracije. Udruga djeluje za slijepe, ali i potiče djelovanje slijepih osoba u društvu. Osim zastupanja specifičnih interesa osoba s invaliditetom, Udruga doprinosi i razvoju civilnog sektora i povećanju njegovog utjecaja na socijalne politike. Udruga je čvrsto pozicionirana i prepoznatljiva nevladina organizacija koja uspješno i razgranato surađuje sa udrugama civilnog društva, poslovnim sektorom i institucijama državne regionalne i lokalne vlasti, što potvrđuju mnogi ugovori i sporazumi o suradnji i sponzorstvima, partnerske izjave i sl.

Udruga provodi projekte i programe koji su po svom sadržaju namijenjeni djeci, mladima, ženama, osobama treće životne dobi, kasnije oslijepjelim osobama, razvijanju grupa za podršku i samopodršku, zapošljavanju slijepih, raznim edukacijama lokalne zajednice. Jedan od naših najznačajnijih programa zasigurno je Dnevni centar slijepih, prvi takve vrste u RH, sufinanciran sredstvima Ministarstva rada, obitelji, socijalne politike i mladih, Sisačko-moslavačke županije i Grada Siska. Danas u programu sudjeluje preko 30 korisnika s ciljem deinstitutionalizacije, osnaživanja te razvijanja neovisnog življenja.

Naša misija je poticati, motivirati i ohrabriti slijepe osobe u aktivnom oblikovanju vlastitog života.

Imamo viziju izgraditi društvo u kojem slijep znači 'različit', a ne manje vrijedan.

3. MAPA DIONIKA UDRUGE SLIJEPIH SMŽ SISAK

Opis mape dionika Udruge

Udruga slijepih djeluje u široj mreži različitih dionika, koji se mogu podijeliti u tri glavne kategorije prema njihovoj razini povezanosti s organizacijom i njezinim ciljevima. Mapa dionika organizirana je u tri koncentrična kruga:

Prvi krug (središnji) – Ciljana skupina

U samom središtu mape nalaze se **izravni korisnici** usluga udruge – slijepe i slabovidne osobe. Oni su primarna ciljana skupina, za koju su osmišljene sve aktivnosti, programi i projekti udruge. Njihove potrebe, izazovi i kvalitetan život u zajednici predstavljaju glavni fokus rada organizacije.

Drugi krug – Neizravni korisnici

Okolo središnje ciljne skupine nalaze se **neizravni korisnici**, odnosno osobe i institucije koje također koriste od djelovanja udruge, ali na posredan način. Ova skupina uključuje:

- **Obitelji slijepih i slabovidnih osoba** – članovi obitelji često sudjeluju u pružanju podrške svojim bližnjima te imaju koristi od aktivnosti udruge koje poboljšavaju kvalitetu života njihovih najmilijih.
- **Obrazovne institucije i učenici** – škole koje educiraju mlade o izazovima s kojima se susreću slijepe osobe, ali i učenici koji mogu sudjelovati u volontiranju ili programima osvještavanja.
- **Volonteri i organizacije civilnog društva** – volonteri, osobito kroz programe poput Europske snage solidarnosti (ESS), pomažu u organizaciji aktivnosti i pružanju podrške korisnicima.
- **Domovi umirovljenika** – mnogi korisnici udruge su starije osobe, pa suradnja s domovima umirovljenika omogućava pružanje dodatnih usluga i podrške.
- **Jedinice lokalne i regionalne samouprave (JLS i JRS)** – iako su ključni donosioci odluka, u kontekstu neizravnih korisnika, oni također koriste informacije i rezultate rada udruge za unapređenje svojih politika i programa usmjerenih na osobe s invaliditetom.
- **Javne institucije** – uključuju Zavod za socijalnu skrb, Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ), Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO) i druge državne i lokalne institucije koje djeluju u sektoru socijalne skrbi i zapošljavanja osoba s invaliditetom.
- **Mediji** – medijske kuće i novinari mogu pomoći u širenju svijesti o problemima slijepih osoba i zagovaranju njihovih prava.

Treći krug – Dionici koji mogu pomoći u ostvarenju ciljeva organizacije

U vanjskom krugu nalaze se dionici koji ne koriste izravno usluge udruge, ali svojim djelovanjem mogu značajno pomoći u postizanju njezinih ciljeva. Ova skupina uključuje:

- **Privatne donatore (lokalne i nacionalne)** – financijska podrška donatora ključna je za održivost rada udruge. To uključuje i male obrtnike, posebice one koji mogu pružiti podršku u području odnosa s javnošću i marketinga.
- **Ministarstva i državne institucije** – Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada, obitelji, socijalne politike i mladih (MROSPM), Probacijski ured i druge državne institucije koje donose zakone i strategije važne za prava i podršku slijepim osobama.
- **Partnerske i suradničke udruge** – organizacije civilnog društva, posebno one koje rade s osobama s invaliditetom i koje mogu podijeliti resurse, iskustva i projekte s Udrugom slijepih.
- **Međunarodni donatori i partneri** – EU fondovi, Erasmus+ programi i drugi međunarodni subjekti koji financiraju projekte usmjerene na inkluziju osoba s invaliditetom.
- **Poduzeća i teleoperateri** – privatni sektor može osigurati zapošljavanje osoba s invaliditetom, donacije ili prilagođene usluge (poput povoljnijih telekomunikacijskih paketa).
- **Sportske organizacije i vanjski suradnici** – omogućavaju uključivanje slijepih osoba u sportske aktivnosti i događanja.
- **Prometna policija i prijevoznici** – ključni dionici za zagovaranje poboljšanja prometne infrastrukture i javnog prijevoza kako bi postali pristupačniji slijepim osobama.
- **Liječnici opće prakse i specijalisti** – važni su za preventivne preglede, podršku pri nabavi pomagala i rehabilitaciju korisnika, kao i za dolazak do većeg broja novih članova.

4. ANALIZA TRENUTNIH AKTIVNOSTI, USLUGA I PROJEKATA UDRUGE SLIJEPIH SMŽ SISAK

AKTIVNOSTI	USLUGE	PROJEKTI
→ 3D printer → Zagovaranje prava slijepih → Tehnički pregled građevina i javnih prostora → Praćenje javnih politika, savjetovanja, zakona → Dostava paketa pomoći korisnicima (hrana) → Održavanje poslova → Administracija udruge i poslova → Pisanje projekata, traženje partnera → Dogovaranje i organizacija vanjskih aktivnosti → Rad s probacijskim uredom i Zavodom za socijalnu skrb za odrađivanje kazni → Pomoć članovima u ostvarivanju prava (na pomagala, popravke prilaznih putova)	→ Videća pratnja → Poludnevni boravak (kulturno zabavne, sportske, rekreativne aktivnosti, psihosocijalna podrška, trening orijentacije i kretanja, trening svakodnevnih vještina, It pomoć) → Ekološke aktivnosti - vrtlarenje → Senzibilizacija javnosti i građana → Opismenjavanje za Brailleovo pismo → Administrativna pomoć → Snimanje audio knjiga → Aktivnosti usmjerene na praćenje i održavanje zdravlja (mjerenje tlaka i šećera) → Pružanje pomoći u kući → Osobna asistencija	→ Videća pratnja → Gerontodomačice (HZZ ESF) → Poludnevni boravak (Ministarstvo rada, obitelji, socijalne politike i mladih, SMŽ, Grad Sisak, Grad Petrinja) → Institucionalna podrška (Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva) → Osobna asistencija

Opis analize trenutnih aktivnosti, usluga i projekata Udruge

Udruga slijepih provodi širok spektar aktivnosti koje su usmjerene na poboljšanje kvalitete života slijepih i slabovidnih osoba. Među tim aktivnostima ističu se zagovaranje prava slijepih osoba, tehnički pregledi građevina i javnih prostora s ciljem poboljšanja pristupačnosti te praćenje javnih politika i zakona koji utječu na ovu populaciju.

Jedan od ključnih segmenata rada udruge je pružanje konkretne pomoći korisnicima, što uključuje dostavu paketa pomoći hrane onima koji su u potrebi. Udruga također organizira videću pratnju za svoje članove, omogućavajući im sigurnije kretanje i sudjelovanje u društvenom životu. Dodatno, pružaju se usluge poludnevnog boravka, gdje se organiziraju kulturno-zabavne i sportsko-rekreativne aktivnosti, psihosocijalna podrška te treninzi orijentacije i kretanja. Održavaju se i radionice za svakodnevne vještine, pruža se pomoć u korištenju informatičkih tehnologija, a organiziraju se i ekološke aktivnosti poput vrtlarenja.

Udruga vodi posebnu brigu o edukaciji i informiranju, pa tako organizira opismenjavanje korisnika za Brailleovo pismo te snimanje audio knjiga kako bi se osigurala lakša dostupnost literature. Uz to, provode se zdravstvene aktivnosti, uključujući mjerenje krvnog tlaka i šećera, kako bi se pratilo zdravstveno stanje članova. U okviru socijalnih usluga, udruga pruža pomoć u kući, a zaposlene su i gerontodomačice koje pomažu starijim i slabije pokretnim članovima. Organizacija koristi institucionalnu podršku, a financijski je podržana kroz različite izvore, uključujući Ministarstvo rada, obitelji, socijalne politike i mladih, Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ), te jedinice lokalne i regionalne samouprave poput Gradova Siska i Petrinje.

Jedan od značajnijih projekata je korištenje 3D printera i brajičnog pisača u svrhu prilagodbe materijala za slijepe osobe. Udruga također surađuje s probacijskim uredom i Zavodom za socijalnu skrb kako bi osigurala društveno koristan rad za maloljetnike i osobe koje odrađuju kaznene mjere. Osim pružanja izravnih usluga, udruga aktivno radi na pisanju projekata i traženju partnera kako bi osigurala dodatne izvore financiranja te poboljšala ponudu aktivnosti za svoje korisnike. Organiziraju se različiti programi senzibilizacije javnosti o potrebama slijepih osoba kako bi se povećala svijest i empatija prema ovoj populaciji.

Prema dostupnim podacima u Izvješću o osobama s invaliditetom u RH, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo U Sisačko-moslavačkoj županiji, po stanju na dan 16.9.2024., živi 27.831 osoba s invaliditetom od čega je 16.055 muškog spola (57,7%) i 11.776 ženskog spola

(42,3%) te na taj način osobe s invaliditetom čine 20,2% ukupnog stanovništva Sisačko-moslavačke županije. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Sisačko-moslavačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te ukupnu prevalenciju. U Sisačko-moslavačkoj županiji zabilježene su 1111 osoba s oštećenjima vida, što je 4% ukupnog broja osoba s invaliditetom.

Kada pogledamo podatke o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Sisačko-moslavačkoj županiji, očna i tiflehnička pomagala su najčešće korištena, od strane 2.381 osobe.

5. SWOT ANALIZA UDRUGE SLIJEPIH SMŽ SISAK

SNAGE	SLABOSTI
● Resursi - zaposlenici, vozila, oprema, prostor, vrt, sportski rekviziti ● Aktivni korisnici ● Kvaliteta i inovativnost usluga ● Postojeća suradnja s OCD-ima ● Sektorska i međusektorska suradnja ● Međuljudski odnosi - stručni tim - stalni korisnici ● ESS volonteri u suradnji s drugim udrugama ● Gospodarske aktivnosti ● Vidljivost udruge online i kroz provedbu aktivnosti ● Transparentno financijsko poslovanje ● Organizacija radi već 70 godina ● Suradnja s obrazovnim institucijama ● Usluge propisane zakonom koje udruga pruža ● Fleksibilnost poslovanja ● Suradnja s medijima	● Mali broj korisnika (stara populacija) ● Manjak suradnje s JRS ● Manjak komunikacije s drugim udrugama i nekim korisnicima ● Ne postoji mapiranje korisnika ● Prometna izoliranost korisnika ● Neprepoznatljivost problema slijepih osoba ● Nedostatak resursa za pisanje projekata ● Nema mladih i "mlađih" aktivnih korisnika ● Nedostatno financiranje ● Međuljudski odnosi ● Potrebno revidirati sistematizaciju radnih mjesta ● Organizacija rada (neusklađenost - puno ljudi i koraka) ● Nema jasne raspodjele poslova i praćenja provedbe

PRILIKE

- Nove suradnje s OCD-ima, osobito onima koji rade sa slijepima
- Sektorska i međusektorska suradnja
- Gospodarske aktivnosti
- Obilježavanje 70 godina rada – prilika za kampanju
- Direktno financiranje
- Suradnja s obrazovnim ustanovama
- Mapiranje korisnika (prema dostupnim podacima 700 ljudi na području Banovine)
- Prijava projekata, ne samo za slijepe
- Proširenje aktivnosti i usluga na slabovidne korisnike
- Preventivni programi
- Izmjene statuta
- Suradnja s liječnicima (obiteljska praksa i oftalmolozi)
- Uključivanje u radne skupine koje zagovaraju sustavno financiranje
- Pružanje usluga propisanih zakonom i naplata gospodarskih djelatnosti
- Financiranje JLS na području SMŽ
- Novi volonteri (pisanje projekata)
- Razvoj vještina i znanja zaposlenika i članova kroz edukacije
- Medijacija među korisnicima
- EU fondovi
- Proširenje kruga djelatnika

PRIJETNJE

- Starosna struktura korisnika
- Manjak suradnje s JRS
- Manjak komunikacije s drugim udrugama slijepih (Hrvatski savez slijepih)
- Smanjenje financijske potpore javnog sektora
- Nema aktivnih mladih korisnika
- Nezadovoljstvo zaposlenika
- Inflacija
- Prestanak financiranja zbog nepoštivanja pravila natječaja
- Manjak sredstava za održavanje vozila, opreme, prostora
- Promjena potreba korisnika (raste potreba za smještajem)
- Nedovoljno kolanje informacija među zaposlenicima
- Neslaganje među korisnicima
- Neusklađenost zakonskih financijskih obveza udruge i realnih potreba/mogućnosti
- Prometna izoliranost korisnika i posljedično smanjenje usluga
- Nema kadra za pisanje projekata

Opis tablice SWOT analize Udruge

SWOT analiza identificira i analizira četiri aspekta, a to su: **Strengths** (snage), **Weaknesses** (slabosti), **Opportunities** (prilike), **Threats** (prijetnje). Promatranjem vlastitih snaga i slabosti u kombinaciji s prilikama i prijetnjama dolazimo do strateških saznanja kako bismo mogli poduzeti pravilne mjere i aktivnosti za postizanje ciljeva organizacije.

Udruga slijepih već dugi niz godina djeluje u zajednici, pružajući podršku slijepim i slabovidnim osobama. Analizom unutarnjih i vanjskih faktora mogu se prepoznati ključne snage, slabosti, prilike i prijetnje s kojima se organizacija susreće u svom radu.

Snage udruge

Jedna od najvećih snaga udruge je dugogodišnje iskustvo i kontinuitet rada – organizacija postoji i djeluje već 70 godina, što joj omogućava prepoznatljivost i povjerenje u zajednici. Kvaliteta i inovativnost usluga također su značajni aduti, budući da udruga neprestano razvija nove načine podrške svojim članovima, koristeći moderne tehnologije i metode rada.

Zaposlenici, volonteri i korisnici čine srž organizacije, a stručni tim te stalni korisnici osiguravaju kontinuitet aktivnosti. Udruga posjeduje i važne materijalne resurse, uključujući vozila, opremu, sportske rekvizite, vrt i adekvatan prostor za rad. Transparentno financijsko poslovanje dodatno pridonosi stabilnosti organizacije, dok suradnja s obrazovnim ustanovama, medijima i drugim organizacijama civilnog društva jača mrežu podrške i otvara nove mogućnosti za rast i razvoj.

Slabosti udruge

Unatoč brojnim prednostima, udruga se suočava s određenim izazovima. Jedan od glavnih problema je mali broj korisnika, što je dijelom rezultat starosne strukture članova, pri čemu nema dovoljno mladih i aktivnih sudionika a dijelom posljedica nepostojanja mapiranja korisnika na području Sisačko-moslavačke županije. Manjak suradnje s određenim institucijama, poput jedinica regionalne samouprave (JRS), također predstavlja prepreku u ostvarivanju ciljeva. Unutarnja komunikacija unutar udruge nije uvijek na optimalnoj razini, što može dovesti do problema u organizaciji rada. Prometna izoliranost korisnika dodatno otežava njihovu svakodnevicu, jer je dostupnost prijevoza ograničena.

Financijski izazovi su još jedna slabost, kao i za većinu organizacija civilnog društva – nedostatak sredstava često ograničava mogućnosti razvoja novih projekata, a postojeći resursi za pisanje i prijavu projekata nisu dovoljni. U organizaciji rada također postoje određene nejasnoće, poput neusklađenosti radnih zadataka i manjka sistematizacije radnih mjesta, što može otežati učinkovitost poslovanja.

Prilike za razvoj

Unatoč izazovima, udruga ima brojne prilike za unapređenje svog rada. Jedna od ključnih prilika je proširenje suradnje s organizacijama civilnog društva, osobito onima koje se bave problematikom slijepih osoba. Dodatno, sektorska i međusektorska suradnja omogućava jačanje partnerstava i osiguravanje stabilnijih izvora financiranja.

Obilježavanje 70 godina rada predstavlja značajnu priliku za organizaciju kampanja podizanja svijesti i privlačenje novih članova, volontera i donatora. Direktno financiranje putem različitih fondova, uključujući EU fondove, također može pomoći u jačanju financijske stabilnosti organizacije.

Još jedna važna prilika je mapiranje korisnika – trenutno postoji oko 700 slijepih i slabovidnih osoba na području Banovine, a sustavno evidentiranje njihovih potreba omogućilo bi bolju prilagodbu usluga i aktivnosti. Također, širenje aktivnosti na slabovidne osobe omogućilo bi uključivanje većeg broja korisnika, dok bi uvođenje preventivnih programa dodatno poboljšalo kvalitetu života članova. Suradnja s liječnicima, uključujući obiteljske liječnike i oftalmologe, može doprinijeti ranijem prepoznavanju i boljoj podršci osobama koje gube vid. Također, uključivanje u radne skupine koje zagovaraju sustavno financiranje omogućilo bi stabilniji prihod za udrugu, dok bi omogućavanje naplate određenih gospodarskih djelatnosti dodatno povećalo financijsku održivost.

Prijetnje s kojima se udruga suočava

Iako postoje brojne prilike, udruga se suočava i s potencijalnim prijetnjama koje mogu ugroziti njen rad. Starosna struktura korisnika je jedna od najvećih prijetnji – većina članova su starije osobe, dok mlađa populacija nije dovoljno uključena u aktivnosti udruge. Manjak suradnje s određenim institucijama, poput Hrvatskog saveza slijepih i jedinica regionalne samouprave, također može otežati ostvarenje strateških ciljeva.

Smanjenje financijske potpore javnog sektora predstavlja značajan rizik za budućnost udruge. Osim toga, visoka inflacija i ekonomska nestabilnost dodatno povećavaju financijski pritisak, dok je manjak sredstava za održavanje vozila, opreme i prostora kontinuirani problem.

Promjena potreba korisnika također može predstavljati izazov – sve više članova izražava potrebu za smještajem i dugotrajnom skrbi, što zahtijeva prilagodbu usluga i povećanje resursa. Nedovoljna interna komunikacija i neslaganja među korisnicima također mogu oslabiti zajednicu i smanjiti učinkovitost organizacije.

Zakonske regulative također mogu stvoriti prepreke u radu udruge. Neusklađenost financijskih obveza s realnim potrebama i mogućnostima udruge može otežati dugoročno planiranje i održivost poslovanja. Osim toga, prometna izoliranost korisnika i nedostatak infrastrukture prilagođene slijepim osobama ograničavaju njihovu mobilnost i pristup uslugama.

Na kraju, nedostatak kadra za pisanje i provedbu projekata predstavlja ozbiljan problem – bez odgovarajućih stručnjaka i resursa teško je osigurati dodatna sredstva i realizirati dugoročne planove razvoja.

6. PESTLE ANALIZA UDRUGE SLIJEPIH SMŽ SISAK

POLITIČKI		EKONOMSKI		SOCIO-KULTURNI	
Poticajan	Nepovoljan	Poticajan	Nepovoljan	Poticajan	Nepovoljan
- Inkluzivni dodatak - Zakon o socijalnoj skrbi - Zakon o osobnoj asistenciji - Razvoj županijske strategije za OSI - Postoje natječaji od JLS i JRS - EU razina je dosta orijentirana na OSI - Poticajne mjere za zapošljavanje OSI	- Ne postoji strategija za zapošljavanje OSI - Nedostatna financijska sredstva na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini - Mogla bi biti bolja komunikacija s JRS i JLS (sastanci su obično dosta vremenski ograničeni) - Ne postoji sustavno financiranje - Sporo	- Inkluzivni dodatak za OSI - Postoje natječaji na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini - Organizacija koristi institucionalne potpore od NZRCD - Postoje posebni natječaji za udruge OSI	→ moguća prijetnja za smanjenje sredstava udruzi - Dostupna sredstva na natječajima nisu dostatna - Inflacija - Nema sustavnog financiranja od strane JLS/JRS za udruge OSI - Uvjeti natječaja nisu odgovarajući za potrebe udruge - Osnovica za izračun inkluzivnog dodatka neće se mijenjati, a	- Pozitivan pomak u vidljivosti i uključivanju javnosti u aktivnosti - Udruga je prepoznata u zajednici - Pozitivni komentari na Facebook stranici organizacije - Dobra suradnja sa školama, Zavod za soc. skrb u Sisku i Petrinji, HZZ, Prometna policija Sisak - Dobre suradnje s nekim	- Obrazovanje OSI nije prikladno za tržište rada - Nije poticajno okruženje za udruge - Nema sadržaja koji su pristupačni za OSI (nepristupačne građevine) - Neprilagođena radna mjesta za OSI - Neozbiljno doživljavanje organizacije od strane JLS i JRS - Staze za slijepe osobe su

	mijenjanje zakona - Nedostatak znanja/resursa za pristupanje politikama na EU razini - Nema političke volje za rješavanje problema pristupačnosti za OSI - Savjet za razvoj civilnog društva nije funkcionalan - Ne postoji strategija za razvoj civilnog društva		cijene rastu - Nema poticaja za gospodarske djelatnosti ili poduzetništvo udruge - Nema poticaja/subvencija za prostor, režije, dok druge udruge u lokalnoj zajednici koriste pogodnosti - Nema povlaštenih cijena za razne usluge za OSI	udrugama (Crveni križ, Caritas, Mala kuća, Invalidi rada, DVD, Udruga IKS, Baptisti)	zакрčene raznim objektima, nisu prilagođeni nogostupi
TEHNOLOŠKI		PRAVNI		EKOLOŠKI	
Poticajan	Nepovoljan	Poticajan	Nepovoljan	Poticajan	Nepovoljan
- Mobiteli s govornim jedinicama - AI (skeneri, govorne	- Mobiteli s govornim jedinicama nedostupni zbog cijene i znanja o	- Izmjene zakona o socijalnoj skrbi - Zakon o osobnoj	- Ne postoje sankcije za nepridržavanje odredbi zakona o socijalnoj	- Udruga ima ekološku proizvodnju svježih proizvoda	- Korištenje digitalnih tehnologija nije dovoljno da bi se ostvarilo

jedinice) - U javnom prijevozu, dizalima postoje govorne jedinice - Uređaji koje OSI mogu dobiti preko doznaka - Aplikacije na mobitelu koje mogu pomoći slijepima - Edukacije preko Zavoda za soc skrb (općenito aktivnosti dnevnog života) - Pokrivenost grada wifi signalom - Elektronske bilježnice, vibrirajući štapovi - Online prijave	korištenju - Govorne jedinice ne postoje u svim vrstama javnog prijevoza - Asistivni uređaji su jako skupi (prepoznavać boja, novca) - Nema dovoljno povoljnih edukacija za IT i AI - Nema dovoljno osoblja koje bi provodilo IT i AI edukacije - Komplikirane online prijave i obrasci	asistenciji - Prava OSI, uredbe (o inkluzivnom dodatku) - Na EU razini prioritet je uključivanje OSI - Postoji povjerenstvo koje uključuje OSI u radna tijela za izmjene zakona - Konvencija OSI (prilagodba obrazovanja)	skrbi i zakona o osobnoj asistenciji - Različito tumačenje zakona od strane različitih institucija/ samouprava - Udruge nisu uključene u pravilnike o poduzetništvu - Nedovoljna informiranost o radu povjerenstva - Konvencija OSI ne funkcionira, vremenski predugo	- Smanjena potrošnja papira za printanje zbog specifične korisničke skupine - recikliranje/ upcycling - Otvorena reciklažna dvorišta u SK - Prirodne ljepote HR - Recikliranje na nacionalnoj razini (priroda nije zakrčena smećem)	pozitivan ekološki učinak - Spremnici za otpad nisu označeni za slijepe osobe - Prirodne nepogode/ krizne situacije na području SMŽ - Slijepe osobe ne mogu lako koristiti reciklažna dvorišta
--	--	---	---	---	---

Opis PESTLE analize Udruge

PESTLE analiza je alat koji pomaže organizacijama u analizi vanjskih faktora koji mogu utjecati na njihovo poslovanje. Obuhvaća političke, ekonomske, sociokulturne, tehnološke, pravne i ekološke aspekte okruženja. Kroz ovu analizu organizacije mogu bolje razumjeti zakonodavne promjene, ekonomske trendove, tehnološki napredak, društvene navike i ekološke izazove koji mogu utjecati na njihovu strategiju. Pomaže u prilagodbi poslovanja vanjskim uvjetima te omogućuje donošenje informiranih odluka kako bi se iskoristile prilike i smanjili rizici. Udruga slijepih djeluje u širem društvenom kontekstu, koji uključuje političke, ekonomske, socio-kulturne, tehnološke, pravne i ekološke čimbenike. Svaki od ovih aspekata ima svoje pozitivne i negativne strane, koje mogu utjecati na razvoj i održivost organizacije.

Politički čimbenici

U političkom smislu, postoje određene poticajne mjere koje podržavaju rad organizacija koje pomažu osobama s invaliditetom. Primjerice, inkluzivni dodatak, Zakon o socijalnoj skrbi i Zakon o osobnoj asistenciji omogućuju određena prava i financijsku podršku slijepim osobama. Osim toga, razvoj županijske strategije za osobe s invaliditetom pokazuje nastojanja da se sustavno unaprijede uvjeti za ovu populaciju. Također, na razini Europske unije postoji snažna orijentacija na inkluziju osoba s invaliditetom, što otvara mogućnosti za financiranje projekata kroz europske fondove.

Međutim, postoje i određeni nepovoljni politički aspekti. Na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini financijska sredstva nisu uvijek dovoljna za sve potrebe organizacija koje rade s osobama s invaliditetom. Također, nedostatak sustavnog financiranja otežava dugoročno planiranje i stabilnost rada udruge. Procesi donošenja zakona su spori, a komunikacija s jedinicama lokalne i regionalne samouprave često je vremenski ograničena, što otežava rješavanje konkretnih problema.

Jedan od većih problema je i to što ne postoji jasna strategija za zapošljavanje osoba s invaliditetom, što dovodi do manjka radnih prilika za slijepe i slabovidne osobe. Također, iako postoje povjerenstva koja uključuju osobe s invaliditetom u donošenje odluka, njihov rad nije uvijek dovoljno učinkovit.

Ekonomski čimbenici

U ekonomskom smislu, postoje određeni natječajni na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini koji omogućuju financiranje projekata udruge. Osim toga, organizacija može koristiti posebne natječaje namijenjene udrugama osoba s invaliditetom, što pruža priliku za dodatna sredstva.

S druge strane, inflacija i opći ekonomski trendovi predstavljaju izazov, jer dostupna financijska sredstva često nisu dovoljna da pokriju sve potrebe organizacije. Također, ne postoji sustavno financiranje od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave, što dovodi do nesigurnosti u radu udruge.

Uvjeti natječaja često nisu prilagođeni specifičnim potrebama udruge, a osnovica za izračun inkluzivnog dodatka nije usklađena s rastom troškova života, što dodatno otežava financijsku situaciju članova. Udruga također nema pristup povlaštenim cijenama za prostor, režijske troškove i druge usluge, dok druge organizacije na gradskom području koriste takve pogodnosti.

Socio-kulturni čimbenici

U društvenom kontekstu, postoji sve veća svijest o potrebama osoba s invaliditetom, a udruga je prepoznata u zajednici. Na primjer, komentari na društvenim mrežama pokazuju da građani podržavaju rad organizacije. Također, postoji dobra suradnja sa školama, Zavodom za socijalni rad, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Prometnom policijom Sisak.

Međutim, obrazovni sustav nije prilagođen potrebama slijepih osoba, što otežava njihovu integraciju na tržište rada. Okruženje za udrugu nije uvijek poticajno, a pristupačnost javnih prostora i sadržaja nije na zadovoljavajućoj razini. Primjerice, ne postoji dovoljan broj pristupačnih javnih površina, taktilnih staza za slijepe osobe, zvučnih semafora, a na nogostupima i pješačkim stazama se učestalo pojavljuju prepreke koje onemogućuju sigurno kretanje slijepih osoba.

Dodatni izazov je i nedostatak ozbiljnog shvaćanja problema slijepih osoba od strane lokalnih i regionalnih vlasti te pojedinaca koji ih predstavljaju, što otežava zagovaranje i provođenje infrastrukturnih prilagodbi.

Tehnološki čimbenici

Tehnološki napredak donosi mnoge prednosti za slijepe osobe. Mobiteli s govornim jedinicama, AI alati poput prepoznavanja teksta i zvuka te različiti asistivni uređaji omogućuju veću samostalnost. U nekim vrstama javnog prijevoza i dizalima već su ugrađene govorne jedinice, a postoje i aplikacije koje pomažu slijepima u svakodnevnom životu.

Međutim, problem predstavlja visoka cijena asistivnih uređaja – mobiteli s govornim jedinicama, prepoznavači boja i novca, vibrirajući štapovi i elektronske bilježnice često su preskupi za korisnike. Također, iako postoje IT edukacije za slijepe osobe, one nisu uvijek lako dostupne ili pristupačne. Online prijave i obrasci često su prekomplikirani za slijepe osobe, što otežava pristup određenim uslugama.

Pravni čimbenici

Pravni okvir u određenoj mjeri podržava rad udruge. Postoje zakonske regulative koje definiraju prava osoba s invaliditetom, poput Zakona o socijalnoj skrbi i Zakona o osobnoj asistenciji. Također, na razini Europske unije inkluzija osoba s invaliditetom jedan je od prioriteta, što otvara mogućnosti za zagovaranje i financiranje projekata.

Međutim, problem predstavlja nepostojanje sankcija za institucije koje se ne pridržavaju zakonskih odredbi o socijalnoj skrbi i osobnoj asistenciji. Također, različite institucije i lokalne vlasti često različito tumače zakone, što stvara pravnu nesigurnost. Udruge osoba s invaliditetom nisu uključene u pravilnike i zakone o poduzetništvu, što otežava razvoj gospodarskih aktivnosti. Osim toga, nedostatak informacija o radu povjerenstava koja donose odluke o pravima slijepih osoba također je problem.

Ekološki čimbenici

Udruga slijepih sudjeluje u ekološkim aktivnostima, poput ekološke proizvodnje hrane i smanjene potrošnje papira zahvaljujući digitalizaciji materijala. Također, reciklažna dvorišta su sve prisutnija, što omogućava lakše odlaganje otpada.

Međutim, postoje i ekološki problemi s kojima se slijepe osobe suočavaju. Primjerice, spremnici za otpad nisu označeni na način koji bi slijepim osobama olakšao razvrstavanje otpada. Također, prirodne nepogode i krizne situacije mogu predstavljati poseban izazov za ovu populaciju, budući da im je kretanje otežano.

7. ANALIZA TRENUTNIH RESURSA UDRUGE SLIJEPIH SMŽ SISAK

TEHNIČKI RESURSI		LJUDSKI RESURSI	
TRENUTNO	POTREBNO	TRENUTNO	POTREBNO
- Kombi - 3x prostora - Tehnička oprema - Pisač Brailleovog pisma - Audio studio za snimanje knjiga - 2 pikado aparata (1 u	- Perilica za suđe - Vozni park (min 2x, idealno 4x) - Rampa za kombi - Pikado stroj - Traka za trčanje - Viseća automatska kuglana	- 10 zaposlenika (7 unutarnjih, 3 vanjska) - 7 gerontodomaćica - Predsjednik udruge - Min 1 probacijski radnik - Vanjski suradnici 5-6 osoba - volonteri/ podržavatelji	- HZZ javni radovi - 1 osoba za administraciju, pisanje projekata i organizaciju rada - 1 osoba za rad u plasteniku - 2 kontinuirana volontera (3x tjedno dugoročno)

funkciji) - Sobni bicikl, orbitrek - Plastenici - Specifični asistivni programi - Pomagala za slijepe - Opremljenost prostora/inventar - Tkalački stan - Peć za pečenje gline - Automobili zaposlenika 4x (za videću pratnju) - Bijela tehnika - Vrtna oprema	- Senzor za igranje košarke - Satovi za šah - Multifunkcijski uređaj - Parkirno mjesto za vozila udruge - Stol za masažu - Dvosjed - Novi stolovi i stolice - Stol i stolice za vanjski prostor - Novi prostor Centra za slijepe sa smještajnim kapacitetima (10 - 20 mjesta) ili stambene jedinice - Pomagala za slijepe (mobiteli, reproduktor, sat, štapovi, vaga) - Kuhinjska peć, posuđe - Veliki dehidrator - Vaga do 15 kg - Potrošni materijal za pakiranje proizvoda iz plastenika - Skladišni prostor - Tandem bicikl - Održavanje prostora (problemi s curenjem stropa)	(20ak osoba)	- 1 osoba za IT i AI edukacije, održavanje uređaja, marketing
---	--	--------------	---

KORISNICI		DONATORI	
TRENUTNO	POTREBNO	TRENUTNO	POTREBNO
- 84 člana, od toga 30 aktivnih članova - Korisnici partnerskih organizacija (3 udruge) - Upravni odbor (5 osoba) - Skupština (11 osoba) - Članovi obitelji korisnika (5 osoba pomaže organizaciji, 15 osoba koristi usluge organizacije) - Slijepe osobe	- Mogućnost nabave pomagala i donacija udruzi od strane članova i korisnika - Slijepe i slabovidne osobe → potrebno je mapiranje korisnika - Povećanje broja članstva i korisnika na 150 osoba - Veće uključivanje obitelji korisnika/članova - Aktivni i informirani UO i skupština - Aktivnost korisnika (uključivanje min 1x mjesečno)	- Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike - Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - Hrvatski zavod za zapošljavanje (ESF) - Grad Sisak - Grad Petrinja - Sisačko-moslavačka županija - Fizičke osobe - Savez baptističkih crkava u Hrvatskoj - Crveni križ	- Fond za aktivno građanstvo (ACF) - LIONS klubovi - Crveni križ - Caritas - INA - Poslovni sektor - Agencija za mobilnost i programe EU (Erasmus+) - CERV – program Unije građani, jednakost, prava i vrijednosti - Program švicarsko-hrvatske suradnje - Ministarstvo zdravstva - Europski socijalni fond - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva - Općine na području Banovine - Autokuća Cindrić

1. Opis tablice analize trenutnih resursa udruge

Udruga slijepih raspolaže određenim tehničkim i ljudskim resursima koji omogućuju pružanje različitih usluga svojim članovima. Međutim, postoje i određeni nedostaci koji ograničavaju kapacitete organizacije, pa je važno razmotriti što je trenutno dostupno te što je još potrebno osigurati kako bi se poboljšala kvaliteta rada.

Tehnički resursi

Udruga trenutno posjeduje jedno kombi vozilo, a ostala vozila koja se koriste su privatna vozila zaposlenika koja koriste u službene svrhe. Osim toga, raspolaže s tri prostora, od kojih je jedan prostor u vlasništvu Udruge, a namijenjeni su različitim aktivnostima, kao i tehničkom opremom potrebnom za administrativne i operativne zadatke.

Udruga posjeduje i određenu specijaliziranu opremu prilagođenu potrebama slijepih osoba, uključujući pisač Brailleovog pisma te audio studio za snimanje audio knjiga. Od sportskih i rekreacijskih pomagala, trenutno imaju dva pikado aparata (od kojih je jedan u funkciji), sobni bicikl i orbitrek.

Posebna pažnja posvećena je i ekološkim aktivnostima, pa udruga posjeduje plastenike za uzgoj biljaka te vrt koji se koristi u edukativne i terapijske svrhe. Također, raspolaže s određenim asistivnim programima i pomagalima za slijepe osobe, ali je njihova količina još uvijek ograničena. Unatoč postojećim resursima, postoji niz tehničkih potreba koje bi unaprijedile rad udruge. Prvenstveno, potrebno je povećati vozni park kako bi se osigurao prijevoz za što veći broj korisnika – idealno bi bilo imati najmanje četiri vozila, uključujući specijalizirani kombi s rampom za lakši ulazak osoba s invaliditetom.

Što se tiče sportske i rekreacijske opreme, udruga bi trebala osigurati dodatne uređaje, poput trake za trčanje, viseće automatske kuglane, senzora za igranje košarke i satova prilagođenih za šah. Također, potrebna je dodatna informatička oprema, uključujući multifunkcijske uređaje za printanje i skeniranje te mobilne uređaje prilagođene slijepim osobama.

Jedan od dugoročnih ciljeva udruge je osigurati novi prostor Centra za slijepe, koji bi imao smještajne kapacitete za 10 do 20 osoba. Osim toga, potrebno je osigurati više pomagala za slijepe osobe, uključujući mobitele s govornim jedinicama, reproduktore zvuka, specijalizirane vage i štapove za slijepe. Dodatno, kako bi se poboljšala ekološka komponenta rada, udruga bi trebala osigurati veći dehidrator za preradu poljoprivrednih proizvoda, skladišni prostor za čuvanje robe te potrošni materijal za pakiranje proizvoda iz plastenika.

Ljudski resursi

Trenutno u udruzi radi 10 zaposlenika, od kojih su sedam svakodnevno prisutni u prostoru udruge, dok tri osobe rade na terenu. U sklopu organizacije djeluje i sedam gerontodomaćica koje pružaju pomoć starijim i slabije pokretnim korisnicima. Udrugu vodi predsjednik, a dodatnu podršku pružaju vanjski suradnici, pet do šest osoba koje povremeno sudjeluju u radu organizacije. Osim toga, u rad su uključeni volonteri i podržavatelji, kojih ima oko dvadesetak.

Međutim, kako bi se osigurao kontinuirani razvoj udruge, potrebno je dodatno osoblje. Prvenstveno, nedostaje osoba zadužena za administraciju, pisanje projekata i organizaciju rada. Također, potrebno je zaposliti osobu koja bi bila odgovorna za rad u plateniku, kao i osobu koja bi se bavila IT i AI edukacijama, održavanjem uređaja i marketinškim aktivnostima.

Osim zaposlenika, udruga bi trebala osigurati kontinuirane volontere koji bi dolazili barem tri puta tjedno i dugoročno sudjelovali u radu organizacije. Također, potrebno je angažirati osobu koja bi bila zadužena za menadžment i organizaciju poslovanja te omogućiti edukacije za zaposlenike kako bi stekli dodatna znanja i vještine za rad sa slijepim osobama. Dugoročno, udruga želi proširiti svoj tim i povećati broj aktivnih volontera, čime bi se poboljšala kvaliteta usluga i omogućilo pružanje podrške većem broju korisnika.

Korisnici i donatori

Udruga trenutno ima 84 člana, od kojih je 30 aktivnih. Također, surađuje s korisnicima partnerskih organizacija te članovima obitelji korisnika koji pomažu organizaciji ili koriste njezine usluge. Kako bi se poboljšala pokrivenost i doseg usluga, plan je povećati broj članova i korisnika na najmanje 150 osoba te potaknuti veće uključivanje obitelji korisnika u rad udruge. Jedan od ciljeva je osigurati da Upravni odbor i Skupština udruge budu aktivniji i informiraniji te da korisnici sudjeluju u aktivnostima barem jednom mjesečno.

Financiranje udruge osigurava se kroz različite izvore, uključujući Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Nacionalnu zakladu za razvoj civilnog društva, Hrvatski zavod za zapošljavanje te lokalne institucije poput Grada Siska, Grada Petrinje i Sisačko-moslavačke županije. Organizacija surađuje s različitim donatorima, uključujući fizičke osobe, Crveni križ, Caritas, INA-u, LIONS klubove i druge poslovne subjekte. Kako bi osigurala financijsku održivost, udruga planira proširiti mrežu donatora i osigurati dodatne izvore financiranja, uključujući prijave na europske projekte te suradnju s privatnim sektorom.

8. STRATEŠKI PRAVCI UDRUGE SLIJEPIH SMŽ SISAK

Udruga slijepih trenutno provodi niz aktivnosti i usluga koje su ključne za poboljšanje kvalitete života slijepih i slabovidnih osoba. Kako bi se osigurala dugoročna održivost, definirani su konkretni ciljevi i koraci koje je potrebno poduzeti kako bi se unaprijedili kapaciteti organizacije. U narednom razdoblju, Udruga slijepih usmjerit će se na osiguranje dugoročne održivosti i unaprjeđenje svojih usluga kroz četiri ključna strateška područja: aktivnosti dnevnog centra za slijepe osobe, socijalne i rehabilitacijske usluge, organizacijski razvoj te zagovaranje i utjecaj na donošenje odluka.

I. Aktivnosti dnevnog centra za slijepe osobe

Dnevni centar Udruge slijepih već 14 godina pruža podršku svojim korisnicima kroz videću pratnju, edukacije, kulturne i sportske aktivnosti te psihosocijalnu podršku. Kako bi se osigurao kontinuitet ovih aktivnosti i povećala njihova kvaliteta, udruga će se fokusirati na poboljšanje infrastrukturnih i organizacijskih uvjeta.

Planirani koraci uključuju osiguravanje stabilnog financiranja putem projekata i gospodarskih djelatnosti, mapiranje korisnika kako bi se povećao broj članova i bolje razumjele njihove potrebe te razvijanje partnerstva s donatorima i institucijama. Također, poseban naglasak stavit će se na poboljšanje prostora dnevnog centra kako bi bio adekvatno opremljen i pristupačan za korisnike. Cilj je osigurati kontinuitet aktivnosti, nabaviti novu opremu, povećati broj aktivnih članova te dugoročno stvoriti moderan centar za slijepe osobe.

Kako bi se ostvario cilj pružanja kvalitetnih usluga dnevnog centra, planirani su sljedeći koraci:

- Osigurati stabilno financiranje putem projekata i gospodarskih djelatnosti,
- Mapirati korisnike kako bi se povećao broj članova, bolje razumjele njihove potrebe i omogućila prilagodba usluga,
- Lobirati kod jedinica lokalne i regionalne samouprave (JLS i JRS) za povećanje financijske podrške,
- Razvijati partnerstva s donatorima i prijavljivati se na nove natječaje za financiranje,
- Pronaći veći i bolje opremljen prostor ili unaprijediti postojeći.

Ključni pokazatelji uspješnosti kroz period od 4 godine:

- povećanje broja članova za 5%
- zapošljavanje barem jedne nove osobe
- provedeno mapiranje korisnika
- organizirano najmanje 100 aktivnosti godišnje.

II. Socijalne i rehabilitacijske usluge za korisnike

Udruga trenutno pruža socijalne i rehabilitacijske usluge, uključujući videću pratnju za 37 korisnika, pomoć gerontodomaćica za 42 korisnika te rehabilitacijske usluge za 10 korisnika koje uključuju trening orijentacije i kretanja, trening svakodnevnih vještina i informatičko opismenjavanje kroz individualni pristup. Dodatno, zaposlena su dva osobna asistenta koji pomažu članovima u svakodnevnim aktivnostima. Unatoč važnosti ovih usluga, financijska stabilnost predstavlja izazov, osobito u pogledu osiguranja sredstava za gorivo i održavanje vozila te pokrivanje troškova zaposlenika.

Kako bi se osigurala dugoročna održivost socijalnih i rehabilitacijskih usluga, udruga će raditi na povećanju financijske potpore putem prijava na natječeaje i donatorskih kampanja, kao i na uspostavljanju posebne organizacijske jedinice za pružanje pomoći u kući. Ove mjere omogućit će kontinuitet usluga i proširenje kapaciteta kako bi podrška došla do većeg broja korisnika. Cilj je održati postojeći broj korisnika videće pratnje i gerontodomaćica te osigurati stabilno financiranje rehabilitacijskih aktivnosti.

Kako bi se unaprijedila kvaliteta ovih usluga, potrebno je poduzeti sljedeće korake:

- Osigurati financiranje za zapošljavanje dodatnog djelatnika za pružanje socijalnih usluga,
- Povećati financijska sredstva za gorivo i održavanje službenih automobila,
- Organizirati dodatne donacije za gorivo i vozila putem privatnih donatora i javnih natječaja,
- Uspostaviti zasebnu organizacijsku jedinicu za pružanje pomoći u kući kako bi se osiguralo dugoročno financiranje.

Ključni pokazatelji uspješnosti kroz period od 4 godine:

- Zadržati isti broj korisnika videće pratnje i osobne asistencije, gerontodomaćica i korisnika rehabilitacijskih usluga
- Na godišnjoj razini upućeno 10 dopisa za donacije goriva i vozila
- Provedeno istraživanje dodatnih natječaja za prijavu projekata na godišnjoj razini

III. Zagovaranje i utjecaj na donošenje odluka

Udruga slijepih aktivno sudjeluje u zagovaranju prava slijepih osoba te unapređenju pristupačnosti javnih prostora i usluga. Kako bi osnažila svoj utjecaj, udruga će izraditi sveobuhvatan plan zagovaranja s jasno definiranim ciljevima i koracima te intenzivnije uključiti korisnike u procese donošenja odluka. Planirano je umrežavanje s predstavnicima lokalnih vlasti, donatorima i relevantnim institucijama kako bi se osigurala kontinuirana podrška te sudjelovanje u kreiranju javnih politika i strateških dokumenata koji se tiču osoba s invaliditetom. Jedan od dugoročnih ciljeva je izgradnja modernog centra za slijepe i slabovidne osobe kroz javno-civilno partnerstvo te osiguravanje kontinuiranog financiranja za osnovne operativne troškove udruge.

Kako bi zagovaračke aktivnosti udruge bile učinkovitije, potrebno je:

- Izraditi jasan plan zagovaranja s konkretnim ciljevima i koracima,
- Aktivirati korisnike i djelatnike kako bi se uključili u procese donošenja odluka,
- Informirati članove kako mogu prijavljivati probleme u infrastrukturi i drugim segmentima koji utječu na njihovu svakodnevicu,
- Umrežavati se s predstavnicima lokalnih vlasti i drugih relevantnih institucija.

Ključni pokazatelji uspješnosti kroz period od 4 godine:

- izrada detaljnog plana zagovaranja,
- aktiviranje najmanje pet korisnika koji će redovito prijavljivati probleme,
- upućivanje sedam službenih dopisa godišnje u vezi s rješavanjem infrastrukturnih problema
- godišnje sudjelovanje u dva tehnička pregleda infrastrukture u cilju poboljšanja pristupačnosti.

III. Organizacijski razvoj udruge

Udruga slijepih prepoznaje važnost ulaganja u vlastite kapacitete kako bi mogla učinkovito odgovarati na potrebe svojih korisnika. Trenutni izazovi uključuju nedostatak zaposlenika za administrativne i projektne poslove, kao i potrebu za poboljšanjem strategije komunikacije i prisutnosti na društvenim mrežama. Kako bi osnažila svoj organizacijski kapacitet, udruga će se fokusirati na zapošljavanje dodatnog osoblja, razvoj strategije prisutnosti u javnosti te edukaciju zaposlenika i volontera. Planirana je i optimizacija radnih procesa putem besplatnih digitalnih alata za organizaciju rada te razvoj gospodarskih djelatnosti koje bi omogućile dugoročnu financijsku održivost.

Kako bi se poboljšao organizacijski razvoj udruge, planirano je:

- Istražiti mogućnosti zapošljavanja osobe ili angažiranja agencije za pisanje projektnih prijedloga,
- Potaknuti veći angažman djelatnika i korisnika u javnim aktivnostima i medijima,
- Razviti strategiju objava na društvenim mrežama,
- Pronaći besplatne alate za bolju organizaciju rada i zadataka,
- Organizirati dodatne edukacije za zaposlenike,
- Razviti plan za razvoj gospodarske djelatnosti i osigurati financiranje za zapošljavanje barem jedne osobe na ovom području.

Ključni pokazatelji uspješnosti kroz period od 4 godine:

- Godišnje prijavljeno 12 projektnih prijedloga na razne natječaje
- Razvijen plan objava na društvenim mrežama
- Testiranje barem jednog online alata za organizaciju poslova udruge
- Provedeno istraživanje tržišta za dostupne edukacije za djelatnike
- Napisan plan razvoja gospodarske djelatnosti

9. PRAĆENJE PROVEDBE I EVALUACIJA

Evaluacija strateškog plana ključna je za praćenje napretka, učinkovitosti i održivosti aktivnosti Udruge slijepih te osiguravanje postizanja dugoročnih ciljeva. Sustavno praćenje provedbe plana omogućuje prepoznavanje postignuća, identifikaciju izazova i prilagodbu strategija kako bi se optimizirali resursi i osigurao maksimalan učinak za korisnike. Strateška evaluacija provodit će se kroz redovite analize aktivnosti, mjerne pokazatelje uspješnosti i povratne informacije ključnih dionika. Ovaj proces ne samo da osigurava transparentnost i odgovornost, već omogućuje i fleksibilnost u prilagodbi planova sukladno promjenama u okruženju i potrebama zajednice.

Uspostavit će se sustav praćenja i evaluacije koji uključuje:

- **Polugodišnji izvještaji** – praćenje ostvarenja postavljenih ciljeva i identificiranje mogućih prepreka,
- **Godišnje evaluacije** – analiza uspješnosti u odnosu na mjerne pokazatelje te prilagodba strategije prema potrebama,
- **Redoviti sastanci uprave** – procjena provedbe plana, donošenje odluka o korektivnim mjerama,
- **Anketiranje korisnika i dionika** – prikupljanje povratnih informacija radi unaprjeđenja usluga,
- **Izvještavanje donatora i partnera** – osiguravanje transparentnosti i jačanje suradnje s ključnim dionicima.

10. USKLAĐENOST SA STRATEGIJAMA I RAZVOJNIM PLANOVIMA

Strateški plan Udruge slijepih SMŽ Sisak, usklađen je sa sljedećim strategijama i razvojnim planovima:

Provedbeni program Grada Siska za razdoblje 2021. - 2025.

Mjera 5. Prometni sustav

5.1. Izgradnja i razvoj cestovne, biciklističke i pješačke infrastrukture

5.2. Sigurnost prometa

5.4. Unapređenje sustava javnog prijevoza

Mjera 6. Poticanje poduzetničkog, obrtničkog i gospodarskog poduhvata

6.1. Poticanje poduzetničkog i obrtničkog poduhvata

Mjera 10. Urbano i ruralno planiranje

10.1. Izdavanje dozvole dokumentacije u građevinarstvu

10.2. Učinkovito prostorno planiranje

Mjera 13. Branitelji, socijalna skrb i zdravstvena zaštita

13.2. Pružanje socijalne zaštite i skrbi osjetljivim skupinama

13.3. Dodjela donacija, subvencija i pomoći osjetljivim skupinama

Plan razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine

Posebni cilj 1. Povećanje konkurentnosti, produktivnosti i zaposlenosti

Mjera 1.4. Promoviranje poduzetništva

Posebni cilj 4. Unaprjeđenje uvjeta za kvalitetnije i dostupnije obrazovanje na području Sisačko-moslavačke županije

Mjera 4.5. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja

Posebni cilj 7. Razvoj socijalne i zdravstvene infrastrukture i usluga

Mjera 7.4. Razvoj socijalnih usluga

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine

Strateški cilj 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo

Prioritetno područje 2. Razvoj poduzetništva i obrta

Strateški cilj 2. Obrazovani i zaposleni ljudi

Prioritetno područje 4. Usklađeno i perspektivno tržište rada

Strateški cilj 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život

Prioritetno područje 1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb

Prioritetno područje 3. Dostojanstveno starenje

Prioritetno područje 4. Socijalna solidarnost i odgovornost

Strateški cilj 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima

Prioritetno područje 1. Razvoj potpomognutih i brdsko planinskih područja

EU strategija za prava osoba s invaliditetom 2021. – 2030.